

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2023-5-017
Karar Sayısı : 24-34/820-347
Karar Tarihi : 22.08.2024

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Birol KÜLE
Üyeler : Ahmet ALGAN (İkinci Başkan), Hasan Hüseyin ÜNLÜ,
Ayşe ERGEZEN Cengiz ÇOLAK, Berat UZUN

B. RAPORTÖRLER : Gizem HEKİM, Sebahat YILMAZ, Ali Ozan ŞAHANER,
Mine ŞEVİK, Muhammed Mustafa AÇIKEL

C. BAŞVURUDA

BULUNAN : -Özelcan Babymall Mağazacılık Dağıtım Ticaret ve Sanayi
Anonim Şirketi
Temsilcisi: Av. Sibel ÖZTÜRK
Dumlupınar Mah. Çeşme Sokak No:24/B K:16 D:205
Kadıköy/İstanbul

- (1) **D. DOSYA KONUSU:** 25.07.2024 tarihli ve 24-31/738-M sayılı Rekabet Kurulu kararının 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 11. maddesi kapsamında yeniden değerlendirilmesi talebi.
- (2) **E. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurulunun (Kurul) 05.07.2023 tarihli ve 23-29/573-M sayılı toplantısında, İtameks Dış Ticaret ve Pazarlama Anonim Şirketi (İTAMEKS) hakkında bayilerinin yeniden satış fiyatlarını belirlemek ve internet üzerinden yapacakları satışlarını kısıtlamak suretiyle 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un (4054 sayılı Kanun) 4. maddesini ihlal edip etmediğinin tespiti amacıyla aynı Kanun'un 40. maddesinin birinci fıkrası uyarınca önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir.
- (3) Önaraştırma sonucunda hazırlanan 17.05.2024 tarihli ve 2023-5-017/ÖA sayılı Önaraştırma Raporu, 21.05.2024 tarihli Kurul toplantısında görüşülmüş ve 24-23/520-M sayılı karar ile İTAMEKS ve Özelcan Babymall Mağazacılık Dağıtım Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi'nin (ÖZELCAN) 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal edip etmediğinin tespitine yönelik olarak aynı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına karar verilmiştir.
- (4) Soruşturma süreci devam ederken, ÖZELCAN tarafından Rekabet Kurumu (Kurum) kayıtlarına 04.07.2024 tarih ve 53518 sayı ile intikal eden birinci yazılı savunma kapsamında soruşturma konusu iddiaların bir kısmı ile bağlantılı endişeleri bertaraf etmek amacıyla 2021/2 sayılı Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar ile Hâkim Durumun Kötüye Kullanılmasına Yönelik Önaraştırmalarda ve Soruşturmalarda Sunulacak Taahhütlere İlişkin Tebliğ (2021/2 sayılı Tebliğ) uyarınca taahhüt sunma talebinde bulunulmuştur.
- (5) Söz konusu başvuru doğrultusunda hazırlanan 16.07.2024 tarihli ve 2023-5-017/BN-02 sayılı Bilgi Notu, Kurulun 25.07.2024 tarihli toplantısında görüşülmüş ve 24-31/738-M sayılı kararı ile ÖZELCAN'ın taahhüt sunma talebinin reddine ve olağan soruşturma usulünün takip edilmesine karar verilmiştir. İlgili karar ÖZELCAN tarafından 31.07.2024 tarihinde tebellüğ edilmiştir.

(6) Anılan Kurul kararına istinaden, ÖZELCAN tarafından 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun (İYUK) 11. maddesi uyarınca yapılan ve Kurum kayıtlarına 08.08.2024 tarih ve 54979 sayı ile intikal eden başvuru kapsamında;

- Taahhüt başvurusunun süresi içerisinde yapıldığı,
- Taahhüt talebine ilişkin rekabet sorunlarının 2021/2 sayılı Tebliğ kapsamında açık ve ağır ihlal olarak nitelendirilebilecek eylemler olmadığı, dolayısıyla taahhüt mekanizmasının işletilmesi gerektiği,
- Kurulun Hattat Traktör¹, IPSO² ve KOBOTA³ kararlarında taahhüde konu eylemler bakımından soruşturma sürecinin sonlandırılıp teşebbüslerin taahhüt sunmalarına imkân verildiği; taahhüde konu edilmeyen açık ve ağır ihlaller bakımından ise mevcut soruşturma sürecinin devam etmesine hükmedildiği,
- Bahsi geçen kararlarda "internet satışlarının kısıtlanması" ve/veya "rekabet etmeme yükümlülüğü" gibi rekabet sorunları ile ilgili olarak taahhüt süreci işletilmesine karşın mevcut dosya özelinde taahhüt sunma talebinin reddine ilişkin tutumun eşitlik prensibine aykırılık teşkil ettiği,
- Bir kanun hükmünün kanuna konuluş amacına aykırı bir sonuç doğuracak şekilde yorumlanmasının hukuk ilkelerine uygun düşmeyeceği, bu nedenle, kanun hükümleri yorumlanırken kanunun lafzı ile birlikte, kanun koyucunun iradesi, kanun hazırlık çalışmaları, Meclis tutanakları ve kanunun gerekçesinin de dikkate alınmasının önem arz ettiği,
- Kanunun lafzı, ruhu ve gerekçeye yansıyan amaçları dikkate alındığında mevcut dosya bakımından taahhüt görüşmelerine başlanması gerektiği,
- Taahhüt sunma talebinin kabul edilmesi ve taahhüt görüşmelerine başlanması halinde, soruşturmaya konu franchise sözleşmelerinin 4054 sayılı Kanun ve mevzuat kapsamında yeniden düzenlenip ivedilikle imzaya sunulacağı, rekabet etmeme yükümlülüğü ile ilgili hükümlerin Dikey Anlaşmalara İlişkin Kılavuz ile tam uyumlu olacak şekilde tadil edileceği ve bayilere sağlanacak rekabet ve uyum eğitimleri ile rekabet bilincinin artırılacağı

ifade edilerek Kurulun 25.07.2024 tarihli ve 24-31/738-M sayılı kararının yeniden değerlendirilmesi talep edilmiştir.

(7) Söz konusu başvuru üzerine düzenlenen 16.08.2024 tarihli ve 2023-5-017/BN-03 sayılı Bilgi Notu Kurulda görüşülerek karara bağlanmıştır.

(8) **F. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili Bilgi Notu'nda; Özelcan Babymall Mağazacılık Dağıtım Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi tarafından, bayilerin pasif satışlarının kısıtlanması ve franchise sözleşmeleri kapsamında tek elden satın alma ve rekabet etmeme yükümlülüğü getirilmesi iddialarına ilişkin olarak yapılan taahhüt sunma başvurusunun reddine ilişkin 25.07.2024 tarihli ve 24-31/738-M sayılı Rekabet Kurulu kararının İYUK'un 11. maddesi kapsamında kaldırılmasına, geri alınmasına, değiştirilmesine veya yeni bir işlem yapılmasına yer olmadığı sonuç ve kanaatine ulaşıldığı ifade edilmiştir.

¹ 26.10.2023 tarihli ve 23-50/959-344 sayılı Kurul kararı.

² 26.10.2023 tarihli ve 23-50/960-345 sayılı Kurul kararı.

³ 26.10.2023 tarihli ve 23-50/964-349 sayılı Kurul kararı.

G. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

- (9) ÖZELCAN'ın 08.08.2024 tarihli ve 54979 sayılı yukarıda özetine yer verilen başvurusu ile uygulanması talep edilen İYUK'un 11. maddesine aşağıda yer verilmektedir:
- "ÜST MAKAMLARA BAŞVURMA MADDE 11 –*
- 1. İlgililer tarafından idari dava açılmadan önce, idari işlemin kaldırılması, geri alınması, değiştirilmesi veya yeni bir işlem yapılması üst makamdan, üst makam yoksa işlemi yapmış olan makamdan, idari dava açma süresi içinde istenebilir. Bu başvurma, işlemeye başlamış olan idari dava açma süresini durdurur.*
 - 2. Otuz gün içinde bir cevap verilmezse istek reddedilmiş sayılır.*
 - 3. İsteğin reddedilmesi veya reddedilmiş sayılması halinde dava açma süresi yeniden işlemeye başlar ve başvurma tarihine kadar geçmiş süre de hesaba katılır."*
- (10) Bu düzenleme doğrultusunda ilgililer tarafından, Kurul kararının kaldırılması, geri alınması, değiştirilmesi veya yeni bir işlem yapılması, dava açma süresi içerisinde Kuruldan istenebilmektedir. ÖZELCAN tarafından yapılan başvurunun konusunu 25.07.2024 tarihli ve 24-31/738-M sayılı Kurul kararı oluşturmaktadır.
- (11) 4054 sayılı Kanun'un 43. maddesinin üçüncü fıkrası şu şekildedir:
- "Yürütülmekte olan bir önaraştırma ya da soruşturma sürecinde 4 üncü veya 6 ncı madde kapsamında ortaya çıkan rekabet sorunlarının giderilmesine yönelik olarak ilgili teşebbüs ya da teşebbüs birliklerince taahhüt sunulabilir. Kurul söz konusu taahhütler yoluyla rekabet sorunlarının giderilebileceğine kanaat getirirse bu taahhütleri ilgili teşebbüs ya da teşebbüs birlikleri açısından bağlayıcı hale getirerek soruşturma açılmamasına veya açılmış bulunan soruşturmaya son verilmesine karar verebilir. Rakipler arasında fiyat tespiti, bölge veya müşteri paylaşımı ya da arz miktarının kısıtlanması gibi açık ve ağır ihlallerle ilgili olarak taahhüt kabul edilmez. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Kurul tarafından çıkarılan tebliğ ile belirlenir."*
- (12) 2021/2 sayılı Tebliğ'in "Taahhüt Görüşmeleri" başlıklı 6. maddesinin birinci fıkrası, *"Tarafların taahhüt sunma taleplerini Kuruma iletmelerinin ardından Kurul ilgili anlaşma, karar veya uygulamanın açık ve ağır ihlal niteliğini ve gerekli gördüğü diğer hususları değerlendirerek taahhüt görüşmelerinin başlatılmasına ya da taahhüt sunma talebinin reddine ve taahhüt sürecinin sonlandırılmasına karar verir."* şeklindedir.
- (13) Kanun'un 43. maddesinin üçüncü fıkrası ile Tebliğ'in 6. maddesinin birinci fıkrası gereğince, Kurul, taahhüt usulünün başlatılmasına karar verirken taahhüde konu davranışların açık ve ağır ihlal olup olmadığının yanı sıra taahhütler yoluyla rekabet sorunlarının giderilip giderilemeyeceğini de dikkate almaktadır. Bu çerçevede, ihlalin niteliğinin yanı sıra Kurul gerekli gördüğü diğer hususları da değerlendirmek suretiyle taahhüt sunma talebinin kabulüne ya da reddine karar vermektedir. Dolayısıyla Kurul, taahhüt usulüne ilişkin alacağı kararlarda yalnızca davranışın açık ve ağır ihlal niteliğini değil taahhüt usulünün amacını ve bu usulün işletilmesinden beklenen faydaları da dikkate almaktadır.
- (14) ÖZELCAN'ın 25.07.2024 tarihli ve 24-31/738-M sayılı talebine bakıldığında, söz konusu talebin Kurulun ilgili kararının İYUK'un 11. maddesi kapsamında kaldırılmasına, geri alınmasına, değiştirilmesine veya yeni bir işlem tesis edilmesine elverişli bir hususun sunulmamış olduğu; talepte ileri sürülen hususların ilgili iddiaların Kurul kararı tesis edilirken dikkate alınmış olduğu anlaşılmıştır.
- (15) Sonuç olarak açıklanan gerekçelerle ÖZELCAN tarafından yapılan taahhüt sunma başvurusunun reddine yönelik 25.07.2024 tarihli ve 24-31/738-M sayılı Kurul kararının

İYUK'un 11. maddesi kapsamında kaldırılmasına, geri alınmasına, değiştirilmesine veya yeni bir işlem tesis edilmesine yer olmadığı değerlendirilmektedir.

H. SONUÇ

- (16) Yapılan yeniden değerlendirme sonucunda; 25.07.2024 tarihli ve 24-31/738-M sayılı Kurul kararının 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 11. maddesi kapsamında kaldırılmasına, geri alınmasına, değiştirilmesine veya yeni bir işlem yapılmasına yer olmadığına gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere, OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.